

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СЛОВАЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Інститут словакістики та медійних студій
Філософського факультету Пряшівського університету
Інститут україністики
Філософського факультету Пряшівського університету
Філософський факультет
Університету імені Я. Коменського в Братиславі
«Studia Academica Slovaca» - центр словацької мови як іноземної
Слов'янський інститут АН Чеської Республіки
Філософський факультет Загребського університету**

ПРОГРАМА

Міжнародної наукової конференції

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СЛАВІСТИКИ

**присвяченої 30-ій річниці відкриття словацького відділення
та 10-ій річниці чеського відділення
в Ужгородському національному університеті**

Ужгород, 26-27 вересня 2024 року

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Володимир СМОЛАНКА	ректор ДВНЗ «УжНУ», д-р. мед. н., професор
Мирослава ЛЕНДЬБЕЛ	проректор із науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ», д-р політ. наук, професор
Юрій БІДЗІЛЯ	декан філологічного факультету, д-р наук із соціальних комунікацій, професор
Наталія ПЕТРИЦА	завідувач кафедри словацької філології, канд. філол. наук, доцент
Леся БУДНІКОВА	доцент кафедри словацької філології, канд. філол. наук, доцент
Тетяна ЛІХТЕЙ	доцент кафедри словацької філології, канд. філол. наук, доцент
Юлія ЮСИП- ЯКИМОВИЧ	доцент кафедри словацької філології, канд. філол. наук, доцент
Петер КАРПИНСЬКИЙ	директор Інституту словакістики та медійних студій ФФ Пряшівського університету
Ярмила КРЕДАТУСОВА	директорка Інституту україністики ФФ Пряшівського університету
Міхаела МОШАТЬОВА	директорка «Studia Academica Slovaca» - центру словацької мови як іноземної ФФ Університету ім.Я.Коменського в Братиславі
Міхал ВАШИЧЕК	Слов'янський інститут АН Чеської Республіки
Оксана ТИМКО-ДІТКО	Професор Філософського факультету Загребського університету

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

26 вересня 2024 р.

11:30 – 12:00	реєстрація учасників
12:00 – 12:40	урочисте відкриття конференції
13:00 – 14:30	пленарне засідання

27 вересня 2024 р.

10.00 – 12:00	секційні засідання (онлайн)
12.30 – 13.30	підсумкове пленарне засідання (онлайн)

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хв.

Доповідь на секційному засіданні – до 10 хв.

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ. ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

26 вересня 2024 року
12.00 – 14.30

Філологічний факультет УжНУ, ауд. 429
<https://meet.google.com/snx-wbgs-zyk>

I. ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Олександр РОГАЧ	Т.в.о. ректора, проректор із науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ», д-р юридич. наук, професор
Мирослава ЛЕНДЬБЕЛ	проректор із науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ», д-р політичних наук, професор
Юрій БІДЗІЛЯ	декан філологічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д-р наук із соціальних комунікацій, професор
Павол ПАНІС	Генеральний консул Словацької Республіки в Ужгороді
Давид НОВИЙ	Генеральний консул Чеської Республіки у Львові
Роман САРАЙ	Голова Закарпатської обласної ради
Наталія ПЕТРИЦА	Ужгородська словакістика та богемістика: історія, сучасність, перспективи

Кава-брейк

II. ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Філологічний факультет УжНУ, ауд. 429
<https://meet.google.com/snx-wbgs-zyk>

1. Світлана ПАХОМОВА
(Словаччина) Словацькі ойконіми в українській мові
2. Peter KARPINSKÝ
(Словаччина) Analýza onomaziologickej štruktúry historickej terminológie v diele *Alchýmia magistra Frederika Æ od Železných vrat zo 16. storočia*
3. Василь ГУСТІ
(Ужгород) Закарпатська школа художнього перекладу: історія та сучасність
4. Adriana AMIR
(Словаччина) Jozef Banáš a jeho Ukrajina Imagologická reflexia “Zóny nadšenia”
5. Галина КУЗЬ
(Словаччина) Українські крилаті вислови як елемент лінгвокультурної компетенції студента-іноземця

Кава-брейк

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

СЕКЦІЯ 1. СЛОВ'ЯНСЬКІ МОВИ В СИНХРОНІЇ ТА ДІАХРОНІЇ

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

ПІДСЕКЦІЯ 1.1.

Керівники підсекції - Юлія ЮСИП-ЯКИМОВИЧ, Оксана ТИМКО-ДІТКО

<https://meet.google.com/cyx-snou-hpa>

1. Martina ŠOLTÉSOVÁ
(Словаччина) Somatická lexika v jazyku exorcistov (na príklade somatizmov pomenúvajúcich zmyslové orgány)
2. Lucia PROKOPOVÁ
(Словаччина) Slovenská toponomastika v 19. storočí podľa Štefana Mišíka (so zameraním na analýzu vybraných príspevkov)
3. Ярина ПУЗИРЕНКО
(Київ) До питання про функціонування фемінативів в діловому узусі
4. Юлія ЮСИП-ЯКИМОВИЧ
(Ужгород),
Оксана ТИМКО-ДІТКО
(Хорватія) Слов'янський звуковий простір: вербалізація процесів звучання
5. Анастасія ВЕГЕШ
(Ужгород) Вплив середовища на формування літературно-художніх антропонімів (на матеріалі романів Владислава Івченка про найкращого сищика)
6. Галина ВОВЧЕНКО
(Ужгород) Статус і проблеми нульової відміни іменників у сучасній українській літературній мові
7. Вероніка БАНЬОЇ
(Ужгород) Особливості репрезентації часового етнокоду культури в українській фраземіці
8. Олеся ХАРЬКІВСЬКА
(Ужгород) Зоологічна лексика в говірці села Сокирниця Хустського району Закарпатської області: етимологічний та семантичний аналіз
9. Марія ЯЦЬКІВ
(Ужгород) Художні фраземи на позначення вікових особливостей у творчості Мирослава

Дочинця

10. Ганна СНЬОЗИК
(Ужгород) Мовні засоби вираження емотивності в мовотворчості Федора Потушняка
11. Крістіна КОЛОМІЄЦЬ,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Сучасні зміни в лексиці та граматиці чеської мови
12. Ірина ФІЛАК
(Ужгород) Назви взуття, аксесуарів та прикрас у південнолемківській говірці
13. Оксана НЕГЕР
(Ужгород) Онімний простір романів Ілларіона Павлюка
14. Аліна ВОСКОЛОВИЧ,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Еволюція української мови: від староукраїнської до сучасної
15. Данієлла РЯГУЗОВА
(Ужгород) Jména cinitelská a jména konatelská v českém jazyce

ПІДСЕКЦІЯ 1.2.

Керівники підсекції – Наталія ТОЛОЧКО, Ганна ГЕЦКО

<https://meet.google.com/udh-eose-qfe>

1. Ярослава ШЕБЕШТЯН
(Ужгород) Екстралінгвальні та лінгвальні чинники актуалізації у медіатексті прізвиськ/позивних українських військових
2. Галина ШАПОВАЛОВА
(Ужгород) Нові тенденції публічних виступів в українських медіа
3. Ганна ГЕЦКО
(Ужгород) Стилiстичні прийоми як лексико-граматичні маркери прагматичного спрямування в українськомовних рекламних текстах соціальної мережі «Фейсбук»
4. Олеся БАРЧАН
(Ужгород) Особливості функціонування україномовної газети «Українське слово» (1932-1938) на Закарпатті періоду Чехословаччини
5. Наталія ТОЛОЧКО
(Ужгород) Теле- і радіопрограми для словацької нацспільноти Закарпаття: суспільно-історичний контекст

СЕКЦІЯ 2. КОНТРАСТИВНА ЛІНГВІСТИКА. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

<https://meet.google.com/ffo-tvad-vhn>

Керівники секції – Наталія ПЕТРИЦА, Ірина ШПІТЬКО

1. Анна БУДЗЯК
(Польща) Сполучуваність польських і українських числівників у контрастивному аспекті
2. Michal VAŠÍČEK
(Чехія) Koncovka instr. pl. -oma ve slovenských sotáckých a sousedních rusínských, resp. ukrajinských nářečích
3. Зоряна ГІЛЕЦЬКА
(Львів) Етнічні концепти у мові (на матеріалі словацької, чеської й української мов)
4. Ірина ШПІТЬКО
(Дніпро) Магія слов'янських соматизмів як втілення мови природи
5. Наталія ПЕТРИЦА
(Ужгород) Українсько-чеська міжмовна інтерференція
6. Ольга ПИСКАЧ
(Ужгород) Наукові здобутки словацької лінгвістичної україністики початку ХХІ століття
7. Анжеліка КІКАЛО,
Діана СМУЖАНИЦЯ
(Ужгород) Уживання фемінітивів у французькій, українській та словацькій пресі
8. Віталія ПАПІШ
(Ужгород) Інноваційні зміни в мультикультурній комунікації закарпатців початку ХХІ ст.
9. Юлія ГОПКАЛО,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Порівняння синтаксичних структур української та польської мов
10. Марта ПЕТРІВСЬКА,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Семантичні відмінності в українсько-болгарських термінах з ветеринарної медицини
11. Галина ШКУРКО
(Ужгород) Вербальні заборони в закарпатських говірках: етнолінгвістичний аспект
12. Оксана ЛАВЕР
(Ужгород) Основні методи соціолінгвістики в педагогічній системі підготовки вчителя-філолога
13. Ганна КАРДАШ
(Ужгород) Семантичний аналіз дієслів мовлення у словацькій та українській мовах
14. Володимир ПЕТРИЦА Особливості перекладу словацьких

- (Ужгород)
15. Павло ЛЕМ
(Ужгород)
16. Ірина МУЦ
(Ужгород)
- економічних термінів.
Особливість творення технічної лексики в українській та словацькій мовах
Чесько-українська міжмовна омонімія

СЕКЦІЯ 3. СЛОВ'ЯНСЬКІ ЛІТЕРАТУРИ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

<https://meet.google.com/nkj-joiw-btm>

Керівники секції – Наталія БЕДЗІР, Марта ДЕМЧИК

1. Наталія БЕДЗІР
(Ужгород) Готичний інтертекст прози чеського постмодернізму
2. Евеліна БАЛЛА
(Ужгород-Ніредьгаза) У пошуках слідів Юрія Котермака: художній хронотоп новели Н. Бічуї «Дрогобицький звіздар»
3. Марта ДЕМЧИК
(Ужгород) Система жіночих образів у фентезійній трилогії Анджея Сапковського «Сага про Рейневана»
4. Оксана КУЗЬМА
(Ужгород) Карпатський міфосвіт у ліриці Власти Власенко (збірка «Афіни»)
5. Марина КУШТАН
(Ужгород) Поетика пейзажної лірики Корнелія Ірода
6. Оксана ТАЛАБІРЧУК
(Ужгород) Мотив вияву туги за втраченим минулим в оповіданнях збірки «Білий легіт» Івана Яцканина
7. Надія ФЕРЕНЦ
(Ужгород) Літературна критика в журналі «Наша земля»
8. Анна САМОЙЛЕНКО,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Сучасна хорватська література: нові тенденції
9. Ірина БУРА
(Ужгород) Міфологізм повісті Докії Гуменної «Велике цабе»
10. Антоніна ХАРУК
(Ужгород) Мотив подорожі у потойбіччя у романі Дари Корній «Зірка для тебе»

СЕКЦІЯ 4. МІЖСЛОВ'ЯНСЬКІ ЛІТЕРАТУРНІ ВЗАЄМИНИ

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

<https://meet.google.com/qds-whvt-ifz>

Керівники секції – Тетяна ЛІХТЕЙ, Оксана ТИХОВСЬКА

1. Любиця БАБОТА
(Словаччина) Українська література на сторінках словацької періодики крайнього десятиліття
2. Олександра ІГНАТОВИЧ
(Ужгород) Поетичний світ Петра Скунця в художньому осмисленні Валерії Юричкової (на матеріалі збірника «Між Карпатами і Татрами» (випуск 26)
3. Ірина СИДОРЕНКО
(Київ) Творчий доробок Станіслава Оріховського-Роксолана: погляд крізь призму української культури
4. Оксана ТИХОВСЬКА
(Ужгород) Мотив бунту проти смерті в казках українців Закарпаття, Словаччини та Сербії
5. Тетяна ЛІХТЕЙ
(Ужгород) Науковий доробок Любиці Баботи в світлі українсько-словацьких літературних взаємин
6. Діана ОМЕЛЬЧУК
(Ужгород) Український переклад збірки новел Франтішка Швантнера «Дама»
7. Ірина КАБАК,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Вплив європейського романтизму на українську літературу XIX століття
8. Тереза ДІДИК
(Ужгород) Поезія Ліни Костенко в словацькому перекладі Юрая Андрічика
9. Софія ЖУПИК
(Ужгород) Українські поети-шістдесятники у творчому прочитанні Любомира Фелдека

10. Кароліна БАНК
(Ужгород) Йозеф Грегор-Тайовський та українська література
11. Анастасія КУШТИНЕЦЬ
(Ужгород) Риси реалізму в прозі Яна Неруди (збірка «*Povídky malostranské*»)

СЕКЦІЯ 5. ДИДАКТИКА СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ ТА ЛІТЕРАТУР: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

meet.google.com/zfi-zyff-bdw

Керівники секції – Jana KESSELOVÁ, Mária ČIŽMÁROVÁ

1. Mária ČIŽMÁROVÁ
(Словацьчина) Pedagogická dokumentácia škôl a školských zariadení na Slovensku. Možnosti jej prekladu zo slovenského jazyka do ukrajinského pre potreby národnostných škôl
2. Наталія ВЕНЖИНОВИЧ
(Ужгород) Етнокоди духовної культури у фраземіці української мови: лінгводидактичний аспект
3. Ivana SLIVKOVÁ
(Словацьчина) Kultúrna inteligencia vo výučbe slovenského jazyka ako cudzieho
4. Michaela MOŠAŤOVÁ
(Словацьчина) K problematike výučby a osvojovania si akademického písania v univerzitnom prostredí (so zameraním na ukrajinských študentov)
5. Olha MADYAR
(Словацьчина) Slovenský pravopis ako výzva pri vyučovaní slovenčiny pre ukrajinských študentov
6. Ольга ДЬОЛОГ
(Чехія) Українська мова як навчальна дисципліна в Українській господарській академії в Подєбрадах: Особливості лінгвістичної термінології
7. Jana KESSELOVÁ
(Ужгород-Prešov) Pronominalizácia v textoch ukrajinských študentov učiacich sa slovenčinu vo svetle fenoménu *pro-drop*
8. Вікторія ШТЕФУЦА Сиквейн інтерактивний підхід у процесі

- (Угорщина) вичення української мови як іноземної
9. Соломія САМАРЧУК,
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Викладання польської літератури через цифрові платформи
10. Владислава САМАРЧУК
Юрій РОЖКОВ
(Київ) Методи інтерактивного навчання української мови у школах

СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ ЗІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ ТА ЛІТЕРАТУР

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

<https://meet.google.com/cii-qdmu-kem>

Керівники секції – Леся БУДНІКОВА, Jarmila KREDÁTUSOVÁ

1. Jarmila KREDÁTUSOVÁ
(Словаччина) Preklad skratiek v právnych textoch v slovensko-ukrajinskom kontexte
2. Олена ШИМКО
(Ужгород) Рефлексія ідей Кирила та Мефодія у новітній період: особливості перекладу з церковнослов'янської мови
3. Ірина ВАКУЛИК
(Київ) Українсько-англійський словник ландшафтної термінології: джерельна база та структура словникової статті
4. Veronika DADAJOVÁ
(Словаччина) Příprava učebnice na prekladový seminár pre prekladateľov-ukrajínistov
5. Олена СИРОТІНА
(Київ) Способи відтворення українською мовою термінів ветеринарної медицини
6. Юрій РОЖКОВ
(Київ) Основні труднощі перекладу медичних термінів з польської мови на українську
7. Юлія ЧЕРНОВА
(Київ) Сучасне українське перекладознавство
8. Юрій РОЖКОВ,
Катерина ЛУПІНОВА
(Київ) Переклад сучасної хорватської прози: особливості передачі культурних реалій

9. Юрій РОЖКОВ
Богдан СТЕЦЮК
(Київ) Проблеми перекладу сталих виразів в українсько-польській лексикографії
10. Дарія МАТВЕЄВА
(Київ) Мовні бар'єри та їх подолання: як переклади формують міжслов'янську літературу
11. Леся БУДНІКОВА
(Ужгород) Анатомічні терміни з погляду перекладу

СЕКЦІЯ 7. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРИЧНОЇ СЛОВАКІСТИКИ ТА БОГЕМІСТИКИ

27 вересня 2024 року

10.00 – 12.00

Площа Народна 3, Археологічний музей ім. Е.Балагурі
Керівники секції – Ігор ЛІХТЕЙ, Яна ТОВТИН

1. Каріна ГАЙЧУК
(Ужгород) Розвиток освіти у Чеській державі в добу Середньовіччя
2. Іван ГЕВАЗА
(Ужгород) Соціально-економічний розвиток словацьких земель після монгольської навали (1241– 1242 рр.)
3. Ігор ЛІХТЕЙ
(Ужгород) Відносини чеського короля Вацлава II з німецьким володарем Рудольфом I Габсбургом у середині 80-х – на початку 90-х років XIII ст.
4. Яна ТОВТИН
(Ужгород) Політичні протиріччя у Центральній Європі після смерті Альбрехта Габсбурга
5. Дмитро ІЛЬНИЦЬКИЙ
(Ужгород) Піднесення Карла IV Люксембурга: шлях до імператорської корони
6. Наталія КУШТАН
(Ужгород) Роль Кутногорського декрету (1409 р.) у зміцненні позицій чеського земляцтва в Празькому університеті
7. Іван ПАНАСЮК
(Ужгород) Флорентійська унія та релігійно-політична боротьба в Київському князівстві в середині XV ст.
8. Олександр САВЧИН
(Ужгород) Зовнішня політика Їржі з Подебрад: спроба

- створення антитурецької коаліції
європейських держав
9. Вікторія КУЗЬМА
(Ужгород) Музейні осередки мистецького
спрямування на Закарпатті в ХХ ст.
10. Олександр БУКСАР
(Ужгород) Інтеграційні процеси у Словацькій
Республіці як складова сучасного розвитку
Європи
11. Дмитро БАЛАЖ
(Ужгород) Сучасна освітня система Словаччини та
України: порівняльний аналіз

Підсумкове пленарне засідання

**27 вересня 2024 року
12.30 – 13.30**

<https://meet.google.com/snx-wbgs-zyk>

